

Věc: bakalářská práce – posudek vedoucího práce

Název bakalářské práce:

**Středověké šlechtické sídlo Vítkův Hrádek
(Archeologické nálezy ze 13. – 15. století)**

Autor: Jindřich Vágner

**Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Fakulta filozofická
Archeologický ústav FF
r. 2013**

Volba tématu

Zvolené téma patří do studia dějin osídlení s užším zaměřením na vznik, vývoj, podobu a proměny středověkých šlechtických sídel a způsob života na nich. Téma lze hodnotit jako badatelsky závažné a přínosné pro studium variability života středověké společnosti, vývoj a proměny osídlení i prezentaci specifických druhů historické materiální kultury.

Metodologie a obsah bakalářské práce.

Bakalářská práce je koncepčně rozdělena do několika bloků, v nichž J. Vágner použil podobné metodologické přístupy. Autor čerpá poznatky především z odborné literatury se snahou o kritické hodnocení stávajícího stavu poznání. Jedná se o popis vývoje osídlení na přelomu raného a vrcholného středověku v souvislosti s kolonizací Šumavy a vznikem šlechtických sídel (kap. 4, str. 13.-15) a v dalších kapitolách pojednává o problematice středověkých hradů z hlediska jejich vzniku, podoby a typologie (kap. 2, s. 2-7). V této a navazujících kapitolách o dějinách bádání (kap. 3, s. 8-12) a velmi rámcovém přehledu o jihočeských hradech (kap. 5, s. 16-18) autor prokazuje znalost kastelologické problematiky a upřednostňuje hodnocení (zvl. typologii staveb) podle T. Durdíka.

Druhá polovina bakalářské práce je zaměřena na konkrétní jihočeskou lokalitu – Vítkův Hrádek, u níž autor prezentuje přehledy o dějinách hradu, jeho stavebně historickém průzkumu, památkové ochraně a stávajícím využití včetně přehledu o archeologických výzkumech a jejich výsledcích v terénní a materiálově kulturní oblasti. I tato část práce (kap. 7-9, s. 28-45) má téměř výlučně deskripční charakter, převzatý z odborné literatury, resp. nálezových zpráv. Závěrečnou kapitolu 9 lze považovat spíše za analytickou v přímé vazbě na archeologii Vítkova Hrádku, než za syntézu, která by se měla zabývat komparací a hodnocením všech stávajících poznatků o této hradní lokalitě ve vztahu např. k osídlení jižních Čech, podobností nebo odlišností s dalšími českými (resp. jihočeskými) šlechtickými sídly daného období a typu,

srovnáním životního stylu, vyplývajícího z archeologicky získaných dokladů hmotné kultury apod.

Práce je v přílohách doplněna převzatou plánovou dokumentací a fotografiemi vybraných archeologických nálezů, jež dokládají, že autor pracoval přímo s nálezovým fondem.

Samostatně je připojen „Seznam středověkých hradů v jižních Čechách“ (s. 60-75). Protože je tato kapitola součástí příloh a není započítávána do požadovaného rozsahu práce, nezahrnuji ji přímo do obsahově-formálního hodnocení. Proto jakoby na okraj pouze konstatuji, že v této příloze na jedné straně autor prokázal snahu prezentovat popisem desítek dalších lokalit nepoměrně širší záběr, než by práce vyžadovala, na druhé se zde nevyvaroval mnoha obsahových a formálních chyb. Jedná se především o to, že v přehledu – který budí dojem jakéhosi turistického průvodce – zcela absentuje odkazový aparát (odborná literatura, z níž jsou fakta převzata – seznam použité literatury je připojen až na konci bez vazby na text), u některých lokalit jsou uvedeny odkazy na archeologické výzkumy, jinde nikoliv (byť tam byly prováděny), některé lokality jsou obsahově popleteny¹ atd.

Celkově lze obsahovou část práce jako hodnotit jako „velmi dobrou“.

Forma bakalářské práce

Absolventská práce obsahuje 50 stran textu (včetně seznamu literatury), 15 obrazových příloh a jako samostatnou přílohu „Seznam středověkých hradů v jižních Čechách“ (14 stran). Splňuje tedy požadavky na rozsah bakalářské práce. Je členěna do 9 kapitol s připojeným seznamem použitých pramenů, literatury a obrazových příloh.

Koncepce je zřejmá z obsahového přehledu; vedle logického členění na příslušné kapitoly a podkapitoly je možno dobře odlišit shora uvedené hlavní tematické bloky, věnované teoretickým a praktickým oborovým otázkám.

Formální stránka bakalářské práce zahrnuje vedle rozsahu a koncepčního pojetí i pohled na nejzákladnější složky psané odborné stati. Sem patří vedle gramatiky a stylistiky také odkazový aparát a oborová terminologie.

Jazykové vyjadřovací prostředky J. Vágnera jsou dobré. Znalost terminologie považuji za odpovídající požadované oborové specializaci a danému stupni vysokoškolského studia archeologie.

Odkazový aparát je v předložené práci metodicky a normativně správně používán, je přehledný a srozumitelný. Práce je však zatížena více než čtyřmi desítkami překlepů a nesprávných formulací ve smyslu používání spisovného českého jazyka². K tomu je nutno připočítat 36 hrubých pravopisných chyb, které si ve smyslu „Směrnice ředitele AÚ FF JU k absolventským pracím“ vyžádaly snížení známky absolventské práce bez ohledu na její obsahové kvality.

¹ srv. např. Mladá Vožice a Šelmberk na str. 62 a znovu Šelmberk na str. 72, atd.

² Vše níže uvedené jsem vyznačil červeně do posuzovaného rukopisu.

U citací odborné literatury (tj. odkazů v textu na tituly v seznamu literatury) považují vedle drobných chyb³ za závažný nedostatek to, že u 12 citací odborné literatury v textu chybí v závorce uvedení stran, což znesnadňuje čtenáři možnost verifikovat v příslušné monografii či studii autorem přejímané nebo odkazované informace. Ve 12 případech je v textu uvedena citace práce, která není vůbec obsažena v seznamu literatury a naopak v seznamu literatury je uvedeno 30 titulů, které nejsou vůbec citovány v textu. Někdy je též obtížné určit jméno badatele nebo lokality, které jsou v textu nesprávně uvedeny nebo odkazovány⁴. U mnoha monografií, uvedených v seznamu literatury, chybí místo vydání; v seznamu literatury je místy nepřehledné abecední řazení⁵, někdy je nalezení titulu v seznamu literatury obtížné z toho důvodu, že v textu je uvedeno obrácené pořadí jmen spoluautorů⁶ atd.

Celkově lze hodnotit formální stránku předložené bakalářské práce za splňující požadavky na její obhajobu. Pokud by autor s tématem pracoval dál, doporučuji doplnit a opravit shora uvedené nedostatky v gramatice a citačním aparátu.

Závěrečné zhodnocení

S ohledem na shora uvedené hodnotím předloženou
bakalářskou práci J. Vágnera známkou:
velmi dobře mínus

Otázky k obhajobě:

1/ V čem se liší nebo shodují výsledky archeologických výzkumů Vítkova Hrádku s dalšími jihočeskými lokalitami podobného sídelního typu?

V Českých Budějovicích 28. ledna 2013

doc. PhDr. Rudolf Krajíc, CSc.

³ Až komické zkomoleniny, např. „husiné“ války nebo „nádorovité“ kachle.

⁴ Opakovaně se v textu objevuje jméno Schwarzenberg (Schwarzenberk) jako „Schwarzemberk“ (např. s. 61 ad.), stejně tak „Eggemberk“; u lokality Helfenburk je odkazováno na jinou – nejihočeskou – lokalitu; v případě hradu v Mladé Vožici se v textu v podstatě jedná o jinou lokalitu (Šelmberk u Mladé Vožice).

⁵ zvl. v případě prací a spoluautorských děl T. Durdíka

⁶ Koblasa – Kovář 1996